

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	21968 - Migracions i Treball Social
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21968 - Migracions i Treball Social
Crèdits	1,2 de presencials (30 hores) 1,8 de no presencials (45 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Miguel Àngel Oliver Perelló mangel.oliver@uib.es	10:00	11:30	Dilluns	12/09/2016	12/07/2017	BF02

Contextualització

La assignatura Migracions i Treball Social forma part del mòdul Context Institucional del Treball Social, format per les matèries, Serveis Socials, Política social, Dependència i Vulnerabilitat. Específicament aquesta assignatura forma part de la matèria: Serveis Socials. És una assignatura optativa de 3 crèdits ECTS a realitzar durant el segon semestre del 4t. curs dels estudis de Grau en Treball Social..

Els actuals processos migratoris constitueixen una de les principals qüestions socials pel que fa al seu estudi i atenció. Resultat de la multiculturalitat de les nostres societats, els treballadors socials constitueixen un dels col·lectius que de manera més accelerada s'ha vist en la exigència de fer front a la nova realitat. Per aquest motiu es fa necessari dins de la disciplina del Treball Social i per a la formació de futurs treballadors socials, dotar a aquests d'uns coneixements que els permetin disposar de les competències necessàries per a donar respostes i treballar amb persones procedents de cultures diverses i amb problemàtiques on el fet migratori resulta decisiu.

L'assignatura preten aprofundir en el coneixement i comprensió del fenomen des del punt de vista social i oferir eines pel tractament d'aspectes metodològics als treballadors socials, des de lo individual-familiar, com des de lo grupal o comunitari. Vol aportar instruments tant teòrics, com metodològics i pràctics per a una anàlisi de l'impacte de les migracions i els processos que comporten en les persones, vers les polítiques per a gestionar les migracions i finalment, en relació a mètodes i estratègies d'intervenció social en contextos multiculturals. Més concretament, l'alumne aprendrà cursant aquesta assignatura les principals causes i conseqüències de les migracions actuals, els distints models migratoris, a identificar els efectes del procés migratori en els propis immigrants, conèixer aquells aspectes referits a l'especificitat de la població immigrant que cal tenir presents en la intervenció social, així com les polítiques d'immigració i el marc normatiu d'estrangeria, que entre d'altres determina els tipus d'actuacions que els treballadors socials i d'altres professionals poden realitzar, i que exigeix per tant disposar d'un bon coneixement d'aquest marc jurídic i que es durà a terme des de la reflexió conjunta en vers les implicacions que aquest té sobre la pràctica quotidiana dels treballadors socials. També i en relació a aquest, cal conèixer els drets de les persones immigrants i envers els serveis socials. finalment es tractaran els factors de vulnerabilitat de les persones immigrants i l'aprenentatge de mètodes i

Guia docent

estratègies d'intervenció amb població immigrada des de l'apropament de projectes d'intervenció social en relació a problemàtiques relacionades amb el fet migratori.

Requisits

No existeixen requisits específics per a cursar aquesta assignatura pel que fa referència a coneixements i habilitats. Si es requereix per part de l'alumne, participació activa i actitud reflexiva, i oberta per a respectar les diferències, interès en desenvolupar valors de cooperació i negociació que facin possible el treball en equip.

Interès per comprendre el fet migratori des del punt de vista social i pel treball amb persones procedents d'altres cultures.

Competències

Específiques

- * CE1 Capacitat de participar en l'administració de recursos i serveis socials.
- * CE2 Capacitat de preparar, produir, implementar i avaluar els plans i projectes d'intervenció.

Genèriques

- * CG4 Capacitat de conèixer en profunditat el sistema i estructura de la xarxa pública de Serveis socials i els continguts de les polítiques socials.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

BLOC I. MARC REFERENCIAL DE LES MIGRACIONS CONTEMPORÀNIES

TEMA 1. TEORIES MIGRATORIES DEL FENOMEN DE LES MIGRACIONS. CAUSES DE LES MIGRACIONS ACTUALS

TEMA 2. CONTEXT JURÍDIC: MARC EUROPEU I NORMATIVA D'ESTRANGERIA A ESPANYA

TEMA 3. CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC I ECONÒMIC DE LES MIGRACIONS: LES MIGRACIONS A ESPANYA I A LES ILLES

TEMA 4. CONCEPTES I MODELS D'INTEGRACIÓ

BLOC II. MIGRACIONS I TREBALL SOCIAL

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	21968 - Migracions i Treball Social
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

TEMA 5. EFECTES DE LES MIGRACIONS EN LES SOCIETATS RECEPTORES I DEL PROCÉS MIGRATORI EN ELS PROPIS IMMIGRANTS

TEMA 6. JUSTIFICACIÓ DE LA INTERVENCIÓ SOCIAL AMB PERSONES IMMIGRADES: ESPECIFICITAT DE LA POBLACIÓ IMMIGRANT

TEMA 7. EL TREBALLADOR SOCIAL EN LA INTERVENCIÓ AMB PERSONES IMMIGRANTS

Metodologia docent

L'assignatura disposa d'itinerari d'avaluació continuada per la qual cosa els alumnes hauran d'assistir i participar activament a classe i a l'assignatura en general. Es valorarà en aquest sentit a més de l'assistència, la participació activa a classe, així com a les activitats no presencials que es proposin durant el desenvolupament de l'assignatura. L'assistència mínima a classe per a realitzar l'assignatura amb aquest itinerari és d'un 80%.

Amb les classes presencials s'aprofundirà en els continguts de la matèria i es facilitarà la comprensió de la mateixa a través d'exemples i de anàlisi conjunts entre el professor i el conjunt d'alumnes destacant els aspectes més importants de l'assignatura que l'alumne ha d'assimilar per aprovar la mateixa. Les classes consistiran en l'exposició dels continguts dels mòduls per part del professor mitjançant classes teòriques i pràctiques, es duran a terme anàlisis conjunts a l'aula i realització de debats sobre notícies o aspectes d'actualitat que puguin anar sorgint i a partir de diferents materials (articles, pel·lícules o documentals,...). Es farà el seguiment de l'assignatura a través de Campus Extens.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Teoria sobre el marc referencial del fenomen migratori, les migracions i el treball social	Grup gran (G)	L'objectiu és aportar a l'alumne coneixements específics referits als temes compresos en els blocs del temari (i els seus annexos), a través de classes magistrals, debats i anàlisi conjunt amb els alumnes, sobre els principals continguts de la matèria. Al temari elaborat pel professor s'afegiran articles, a manera d'annex, que complementen la matèria de l'assignatura.	14
Seminaris i tallers	Seminaris	Grup mitjà (M)	Es realitzaran 2 o més sessions amb persones externes a la UIB per a tractar continguts relacionats amb la matèria. L'objectiu és que els alumnes identifiquin els diferents aspectes exposats en les classes teòriques.	4
Classes pràctiques	Anàlisi i debat	Grup gran (G)	Anàlisi d'articles o experiències relacionats amb el contingut de la matèria, entre els alumnes individualment o organitzats en grups. Sobre diferents temes tractats es farà un exercici de resolució de situacions plantejades pel docent/informe, a lliurar per l'alumne al final de la sessió.	6
Avaluació	Avaluació	Grup gran (G)	Prova objectiva que permeti conèixer l'assimilació dels continguts de l'assignatura teòrics per part dels alumnes	2
Altres	Pel·lícules/documentals	Grup gran (G)	Visualització al aula d'una o dues pel·lícules o documentals relacionats amb els continguts de la matèria i per a un major coneixement i anàlisi conjunt dels temes.	4

Guia docent

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Elaboració de 2 informes sobre una pel·lícula/ seminari	Elaboració de dos informes per part dels alumnes sobre una projecció/ seminari on caldrà per part d'aquest que reflexi els aspectes exposats a classe i als continguts teòrics.	10
Estudi i treball autònom individual	Estudi del temari	Estudi i aprenentatge conceptual desl principals continguts explicats en les classes teòriques i en les lectures del temari	35

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'assignatura disposa d'itinerari d'avaluació continuada i es valorarà l'assistència i participació activa a classe en general. S'aprofundirà en els continguts de la matèria i es facilitarà la comprensió de la mateixa a través del coneixement de situacions destacant els aspectes més importants de l'assignatura que l'alumne ha d'assimilar per aprovar la mateixa. Les classes consistiran en l'exposició dels continguts dels mòduls per part del professor mitjançant classes teòriques i pràctiques, es duran a terme anàlisis conjunts a l'aula i es realitzaran debats sobre diferents aspectes i a partir de diversos materials (articles, pel·lícules o documentals,...). Es farà el seguiment de l'assignatura a través de Campus Extens.

Anàlisi i debat

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Anàlisi d'articles o experiències relacionats amb el contingut de la matèria, entre els alumnes individualment o organitzats en grups. Sobre diferents temes tractats es farà un exercici de resolució de situacions plantejades pel docent/informe, a lliurar per l'alumne al final de la sessió.
Criteris d'avaluació	Anàlisi d'articles o experiències relacionats amb el contingut de la matèria, entre els alumnes organitzats en grups. Sobre cada un dels temes tractats es farà un exercici de resolució de situacions plantejades pel docent/informe, a lliurar per l'alumne al final de la sessió. Aquesta activitat es durà a terme durant el període d'avaluació contínua

Percentatge de la qualificació final: 15%

Guia docent

Avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Prova objectiva que permeti conèixer l'assimilació dels continguts de l'assignatura teòrics per part dels alumnes
Criteris d'avaluació	L'objectiu és contrastar els coneixements específics adquirits per l'alumne referits als temes compresos en els blocs del temari (i els seus annexos), el que s'hagui tractat a les classes, seminaris, etc. Al temari elaborat pel professor es podran afegir articles, a manera d'annex, que complementen la matèria de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 45%

Elaboració de 2 informes sobre una pel·lícula/seminari

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Elaboració de dos informes per part dels alumnes sobre una projecció/seminari on caldrà per part d'aquest que reflexi els aspectes exposats a classe i als continguts teòrics.
Criteris d'avaluació	Elaboració de dos informes per part dels alumnes sobre una projecció on caldrà per part d'aquest que reflexi els aspectes exposats a classe i als continguts teòrics. Aquesta activitat es durà a terme durant el període d'avaluació continua

Percentatge de la qualificació final: 40%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- AJA, E., y ARANGO, J. (Eds.): Veinte Años de Inmigración en España: Perspectivas Jurídica y Sociológica (1985-2004), Fundación CIDOB, Barcelona. (2005)
- APARICIO, R.: "Las Exigencias de la Integración" Migraciones, nº 0 (1996)
- ESCARBAJAL FRUTOS, A.. (2009). Educadores, Trabajadores Sociales e Interculturalidad. Madrid. Dykinson Editorial.
- FERRERO TURRIÓN, Ruth (2005): Nuevos socios, nuevas fronteras. Los procesos migratorios desde Europa Central y Oriental. Barcelona, CIDOB.
- PAJARES, M. (2005): La Integración Ciudadana: Una Perspectiva para la Inmigración, Barcelona, Icaria Antrazyt.

Bibliografia complementària

- ADELA FRANZÉ Y LAURA MIJARES (Eds.) (1999): Lengua y Cultura de Origen: Niños marroquíes en la Escuela española, Serie-Colección TEIM, Ediciones del Oriente y del Mediterráneo.
- AJA, E. Y DÍEZ, L: La regulación de la inmigración en Europa. Colección Estudios Sociales Nº 17. Obra Social Fundación La Caixa, Barcelona, 2005.
- AJA, ELISEO (coord.): Los derechos de los inmigrantes en España. Editorial Dykinson, Madrid, 2009.
- ANUARIO ESTADÍSTICO DE EXTRANJERÍA. Ministerios del Interior y Asuntos Sociales, Madrid.
- BALADO, MANUEL (dir.): Inmigración, estado y derecho: perspectivas desde el siglo XXI. Editorial Bosch, Barcelona, 2008.
- BERNABÉ LÓPEZ GARCÍA, (Ed.) (1993): Inmigración magrebí en España. El retorno de los moriscos, Editorial Mapfre, Colección El Magreb, Madrid.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	21968 - Migracions i Treball Social
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

- CACHÓN, L. (2009): La 'España inmigrante': marco discriminatorio, mercado de trabajo y políticas de integración, Barcelona, Anthropos, 2009.
- CARRERA, S.: "Programas de Integración para Inmigrantes. Una perspectiva comparada en la Unión Europea". Migraciones 20 (2006)
- CHECA, F. "Africanos en la otra Orilla: Trabajo, Cultura e Integración en la España Mediterránea". Icaria, Barcelona, 1998.
- FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE MUNICIPIOS Y PROVINCIAS: "Los Municipios y la Integración Social de los Inmigrantes. Análisis y Propuestas de Actuación". FEMP, Madrid, 1995.
- ILLIES, M.: "La política de la Comunidad Europea sobre inmigración irregular: medidas para combatir la inmigración irregular en todas sus fases", Documento de Trabajo nº 38/2009, Real Instituto Elcano, 2009.
- LEY ORGÁNICA 10/2011, de 27 de julio, de modificación de los artículos 31 bis y 59 bis de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social.
- LEY ORGÁNICA 14/2003, de 20 de noviembre de Reforma de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, modificada por la Ley Orgánica 8/2000, de 22 de diciembre; de la Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local; de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común, y de la Ley 3/1991, de 10 de enero, de Competencia Desleal (BOE 21 noviembre 2003).
- LEY ORGÁNICA 7/1985, de 1 de julio, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España (BOE, 3 de julio de 1985).
- LEY ORGÁNICA 8/2000, de 22 de diciembre, de reforma de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (BOE, 23 de diciembre de 2000). Corrección de errores de la Ley Orgánica 8/2000, de 22 de diciembre, de reforma de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre Derechos y Libertades de los Extranjeros en España y su Integración Social (BOE, 23 de febrero de 2001).
- LÓPEZ PICH, P.: "La Política de Integración en la Unión Europea". MIGRACIONES 22(2007)
- MARIÑO MENÉNDEZ F. (Coord.): Un mundo sin desarraigo: el derecho internacional de las migraciones. Los Libros de la Catarata, Madrid, 2006.
- MARTÍNEZ DE LIZARRONDO ARTOLA, M.: "La integración de inmigrantes en España: el modelo patchwork". MIGRACIONES 26 (2010)
- MARTINEZ VEIGA, Ubaldo (1997) La integración social de los inmigrantes extranjeros en España. Madrid: Trotta.
- PAJARES, M.: "Las Políticas Comunitarias en Inmigración y Asilo". MIGRACIONES (2.001:10)
- REAL DECRETO 1119/1986, de 26 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento de ejecución de la Ley Orgánica 7/1985, de 1 de julio, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España (BOE, 12 de junio, corrección de errores en BOE de 23 de julio de 1986).
- REAL DECRETO 557/2011, de 20 de abril, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, tras su reforma por la Ley Orgánica 2/2009 (BOE de 30 de abril de 2011).
- RICAE, "Estado de la cuestión de la investigación sobre las comunidades asiáticas en España", CEIAP, núm. 1, Granada: Universidad de Granada, 2006.
- RIVERA, B. ; CASAL, B. ; CANTERO, D. ; PASCUAL, M. : Adaptación de los servicios de salud a las características específicas y de utilización de los nuevos españoles. Informe SESPAS 2008. Gaceta Sanitaria 2008; 22 (Supl 1)
- RODRÍGUEZ PALOP, M.E. Y REY, J.L (eds.). Desafíos actuales a los derechos humanos: la violencia de Género, la inmigración y los medios de comunicación. Madrid, Dykinson. 2005.
- SAGARRA I TRIAS, E.: "Un nuevo status de extranjero en España. (El inmigrante, irregular, empadronado, residente trabajando y con orden de expulsión)" en Revista Española de Derecho Migratorio y Extranjería, núm.1, 2002.
- SOLÉ, C. Y OTROS: "El Concepto de Integración desde la Sociología de las Migraciones". MIGRACIONES 12(2002)

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	21968 - Migracions i Treball Social
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

TORNOS, A.: "Notas Marginales sobre la Integración de los Inmigrantes". En "Cuadernos de Trabajo Social" (Universidad Complutense de Madrid" 15(2002)

